וְחוֹזֵר וּמַגְבִּיהַּ חֲבֵרוֹ וּמַנִּיחוֹ, וְאִם לָאו, פְּסוּלָה מִשּׁוּם ״תַּעֲשֶׂה וְלֹא מִן הָעָשׂוּי״. הַגָּהּ: אֲבָל מֻתָּר לַעֲשׂוֹת סֻכָּה תַּחַת מְחֻבָּר אוֹ בַּיִת וְלֶהֱסִירוֹ אַחַר כָּךְ, (טו) וְלֹא מִקְּרֵי תַּעֲשֶׂה וְלֹא מִן הָעָשׂוּי, הוֹאִיל וְאֵין הַפְּסוּל בַּסְּכָךְ (ה) עַצְמוֹ (כל בו (סי׳ עט) והגהות אשר״י פרק קמא דסוכה (סי׳ כז)): **ג** [ז]**הָעוֹשֶׂה סֻכָּה לְמַטָּה בַּבַּיִת תַּחַת הַגַּג שֶׁהֶסִירוּ הָרָעָפִים, אַף עַל פִּי** (ו) [ו] **שֶׁנִּשְׁאֲרוּ עֲדַיִן** (טז) **הָעֵצִים הַדַּקִּים שֶׁהָרָעָפִים מֻנָּחִים עֲלֵיהֶם,** (יז) **כְּשֵׁרָה.** הַגָּהּ: וְכֵן מֻתָּר לַעֲשׂוֹת הַסֻּכָּה (יח) תַּחַת הַגַּגּוֹת הָעֲשׂוּיוֹת לִפְתֹּחַ (ז) [ז] וְלִסְגֹּר, וּמֻתָּר לְסָגְרָן מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים (יט) וְלַחֲזֹר וּלְפָתְחָן

ז טור.

בַּאֵר הֵיטֵב

(ה) **עַצְמוֹ.** וְהַב״ח (ס״ק) כָּתַב שֶׁיֵּשׁ לְהַחְמִיר וּלְסַלֵּק הַגַּג וּלְסַכֵּךְ אַחַר כָּךְ, כֵּן כָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״ז) עַיֵּן שָׁם: **ג** (ו) **שֶׁנִּשְׁאֲרוּ.** עַיֵּן ט״ז (סק״ד) שֶׁהָעֲלָה שֶׁאֵין לְהָקֵל אֶלָּא בְּיֵשׁ בֵּינֵיהֶם אַרְבָּעָה טְפָחִים, וְיֵשׁ בְּעִנְיָן שֶׁאִם יִנְטֹל מִן הַסְּכָךְ נֶגֶד הַלְּטֵי״ש יִהְיֶה עֲדַיִן צִלָּתָהּ מְרֻבָּה מַחַמָּתָהּ, עַיֵּן שָׁם סָעִיף קָטָן (ב׳) [ג׳]. וּבְתִשְׁוּבַת פָּנִים מְאִירוֹת (ח״א) סִימָן מ״ד חוֹלֵק עָלָיו, עַיֵּן שָׁם: (ז) **וְלִסְגֹּר.** וְדַוְקָא כְּשֶׁמַּנִּיחַ הַסְּכָךְ כְּשֶׁהוּא פָּתוּחַ, שֶׁצָּרִיךְ לִזְהֵר) כְּשֶׁעוֹשֶׂה סֻכָּה בְּבֵית וּלְמַעְלָה גַּג הַסֻּכָּה בְּשִׁינְדֶלִין, שֶׁצָּרִיךְ לִטֹּל מֵהַשִּׁינְדֶלִין עַד מָקוֹם שֶׁיִּהְיֶה פְּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה נֶגֶד הַדָּפְנוֹת, כֵּיוָן דְּאֵין הַדָּפְנוֹת מַגִּיעוֹת לְסָכְךְ. וְכֵן לְפָעָמִים

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ג [ו] **שֶׁנִּשְׁאֲרוּ.** עַיֵּן בְּפָנִים מְאִירוֹת שָׁם שֶׁכָּתַב בַּסּוֹף וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: לְפִי כָּל הַחֲמֹרוֹת, אִם הַתַּחְתּוֹנָה צִלָּתָהּ מְרֻבָּה אַף אַחַר שֶׁתִּקַּח הַפְּסוּל, סֻכָּה כְּשֵׁרָה הִיא לְכָתְחִלָּה, וְאֵין בְּזֶה מִשּׁוּם סֻכָּה שֶׁתַּחַת סֻכָּה כֵּיוָן דִּלְמַעְלָה חַמָּתָהּ מְרֻבָּה כוּ׳, וְאִם כֵּן בְּלֶאטֶ״ש, שֶׁאִם יִנְטֹל כְּנֶגֶד הַלְּאטֶ״ש אַף עַל פִּי כֵן צִלָּתָהּ מְרֻבָּה, הַמַּקֵּל לֹא הִפְסִיד, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּתִקְפָּארת צְבִי סִימָן כ״ט מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה: [ז] **וְלִסְגֹּר.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב שָׁרְמוּ לְפָנִים מְאִירוֹת סִימָן ס״א, וְעַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב לְזַהֵר (כוּ׳ וְכָתַב בְּפָנִים מְאִירוֹת חֵלֶק א׳ סִימָן ס״א

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

צַל, וּכְשֶׁהוּגְעַ זְמַן סֻכָּה כֵּיוָן שֶׁיִּהְיֶה לְשֵׁם צֵל, פְּסוּל מִשּׁוּם תַּעֲשֶׂה וְלֹא מִן הָעָשׂוּי. וְאִם הִשְׁרִישׁ, אֲפִלּוּ תְּחֻבוֹ לְשֵׁם צֵל, פָּסוּל מִשּׁוּם מְחֻבָּר [פְּרִי מְגַדִּים (א״א ס״ק א, ה)]: **(טו) וְלֹא מִקְּרֵי תַּעֲשֶׂה וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּכָזֶה אֵין צָרִיךְ לְנַעְנֵעַ הַסְּכָךְ מֵחָדָשׁ. וְדַע דִּבְדִין זֶה (יז) מוֹדִים כּוּלֵּי עָלְמָא (הֵיכִי אַף הַמַּחְמִירִים וְחוֹלְקִין עַל הָא דְּסָעִיף ג׳ בַּהַגָּ״ה שָׁם (ס״ק יח), מוֹדִים בְּדִין זֶה לְהָקֵל, כַּמְבֹאָר בְּבֵ״ח (ס״ז) וּבְמַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ז) עַיֵּן שָׁם): **ג (טז) הָעֵצִים הַדַּקִּים.** שֶׁקּוֹרִין לְאטֶ״ש: **(יז) כְּשֵׁרָה.** א]וַאֲפִלּוּ (יח) לִישֵׁב תַּחַת הָעֵצִים עַצְמָן, אַף עַל פִּי שֶׁהֵם סְכָךְ פָּסוּל, שֶׁהֲרֵי לֹא נִקְבְּעוּ בַּגַּג לְשֵׁם צֵל אֶלָּא כְּדֵי לָתֵת עֲלֵיהֶם הָרָעָפִים, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁעָשָׂה מַעֲשֶׂה וְהֵסִיר הָרָעָפִים לְשֵׁם עֲשִׂיַּת סֻכָּה לְצֵל, הֲרֵי זֶה (יט) כְּאִלּוּ עָשָׂה מַעֲשֶׂה בְּגוּף הָעֵצִים וְהִתְקִינָם לְשֵׁם סֻכָּה וְנִתְכַּשְּׁרוּ. [אֲבָל אִם לֹא הֵסִיר הָרָעָפִים כְּדֵי לַעֲשׂוֹת שָׁם סֻכָּה, אֶלָּא כָּךְ הָיְתָה מְקֻדֶּם בְּנִויָה בְּלֹא גַּג, כֵּיוָן שֶׁלֹּא עָשָׂה שׁוּם מַעֲשֶׂה בַּגַּג לְשֵׁם עֲשִׂיַּת סֻכָּה לְצֵל, אִם כֵּן הָעֵצִים אוֹ הַקּוֹרוֹת הֵן סְכָךְ פָּסוּל מֵמָּשׁ, וְדֵינוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף א׳ גַּבֵּי אִילָן, וְהֵינוּ שֶׁכָּל שֶׁאֵין הַסְּכָךְ כָּשֵׁר רָבָה כָּל כָּךְ עַד שֶׁאִם יִנְטֹל מִמֶּנּוּ כְּשִׁעוּר הָעֵצִים הַדַּקִּים הַמֻּנָּחִים עֲלֵיהֶם (כ) יִהְיֶה עֲדַיִן צֵל הַסֻּכָּה מְרֻבָּה מֵחַמָּתָהּ, פָּסוּל]. וְיֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים שֶׁמַּחְמִירִין בָּזֶה (כא) וְסוֹבְרִין דִּבְכָל גַּוְנֵי בְּעִינַן שֶׁאֲפִלּוּ אִם יִנְטֹל נֶגֶד הָעֵצִים יִשָּׁאֵר צִלָּתָהּ מְרֻבָּה מֵחַמָּתָהּ. (כב) אֲכָל בָּאֳמֶת בִּסְתָם סְכוֹת כְּמוֹ שֶׁלָּנוּ שֶׁרֻגִּילִין לְכַסּוֹת כָּל הַסֻּכָּה, בְּוַדַּאי בְּכָל גַּוְנֵי יִשָּׁאֵר צִלָּתָהּ מְרֻבָּה מֵחַמָּתָהּ וְכָשֵׁר, אָכֵן כְּדֵי לָצֵאת יְדֵי כָּל הַסְּפֵקוֹת יִרְאֶה שֶׁיִּהְיֶה רֶוַח בֵּין הָעֵצִים הַדַּקִּים בֵּין אֶחָד לַחֲבֵרוֹ (כג) כִּשְׁעוּר שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. וְכָל זֶה דַּוְקָא כְּשֶׁעוֹשֶׂה סֻכָּה לְמַטָּה תַּחַת הַגַּג, (כד) אֲבָל אִם מְסַכֵּךְ עַל גַּבֵּי הַלְּאטֶ״ש, אַף עַל פִּי שֶׁהֵן סְמוּכִין זֶה לָזֶה בְּפָחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים, (כה) הֲרֵי זוֹ כְּשֵׁרָה, וְאֵין אוֹמְרִים כְּאן לָבוּד, שֶׁיִּצְטָרְפוּ כָּל הָעֵצִים וְיִהְיוּ נֶחְשָׁבִין כְּעֵץ אֶחָד רָחָב מִסְּכָךְ הַפָּסוּל יוֹתֵר מֵאַרְבָּעָה טְפָחִים שֶׁהוּא פּוֹסֵל הַסֻּכָּה כַּמְבֹאָר בְּסִימָן תרל״ב (ס״א), כֵּיוָן שֶׁסְּכָךְ כָּשֵׁר מֻנָּח בֵּינֵיהֶם אֵין מִצְטָרְפִין: (יח) **תַּחַת הַגַּגּוֹת הָעֲשׂוּיוֹת וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ בְּעוֹד שֶׁהֵן סְגוּרוֹת, וְלֹא מִקְּרֵי תַּעֲשֶׂה וְלֹא מִן הָעָשׂוּי כְּנַ״ל בְּסָעִיף ב׳ בַּהַגָּ״ה. ב]וְדַע דְּדַעַת הַבַּ״ח (ס״ז) לְהַחְמִיר בָּזֶה שֶׁצָּרִיךְ לִפְתֹּחַ דַּלְתּוֹת הַגַּג קֹדֶם הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) וְאַלְיָה רַבָּה (סק״ח) וּשְׁאָר אַחֲרוֹנִים. (כו) וְאִם שָׁכַח וְהִנִּיחַ הַסְּכָךְ בְּעוֹד שֶׁהָיוּ הַגַּגּוֹת סְגוּרִים, צָרִיךְ לִפְתֹּחַ הַגַּגּוֹת וּלְנַעְנֵעַ כָּל הַסְּכָךְ, דְּהֵינוּ שֶׁיַּגְבִּיהַּ כָּל עֵץ לְבַדּוֹ וְיַחֲזֹר וְיַנִּיחֶנּוּ לְשֵׁם צֵל, וְשׁוּב יַגְבִּיהַּ עֵץ חֲבֵרוֹ וְיַנִּיחוֹ, וְכֵן כֻּלָּם. (כז) וְאִם סָכַךְ עַל הַתִּקְרָה וְאַחַר כָּךְ הֵסִיר הַתִּקְרָה, (כט) פָּסוּל לְכוּלֵּי עָלְמָא, (ל) מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיָה שֵׁם סֻכָּה עַל הַסְּכָךְ שֶׁעַל הַתִּקְרָה מִתְּחִלָּה, כֵּיוָן שֶׁלֹּא הָיוּ כָּאן דְּפָנוֹת, וְלָכֵן לֹא מִהֲנֵי הֲסָרַת הַתִּקְרָה לְהַכְשִׁיר הַסֻּכָּה: **(יט) וְלַחֲזֹר**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(י) אֵלִיָּה זוּטָא (סק״ו), וְכֵן כָּתַב הַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ו), דְּלֹא כִּדְבָרֵי הַבַּאֲר הֵיטֵב (סק״ה) שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם הַבַּ״ח (ס״ז) לְהַחְמִיר בָּזֶה, כִּי הַמְעַיֵּן שָׁם יִרְאֶה דְּמוֹדִים הֵם בְּעוֹשֶׂה סֻכָּה גְּמוּרָה בְּבַיִת אוֹ תַּחַת מְחֻבָּר דְּאֵין בּוֹ מִשּׁוּם תַּעֲשֶׂה וְלֹא מִן הָעָשׂוּי וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּהַגָּ״ה, אֶלָּא שֶׁנִּתְחַלְּקוּ שָׁם עַל מַה שֶּׁכָּתַב בְּמַהֲרִי״ל (הל׳ סוכות) בְּעִנְיַן גַּג הָעָשׂוּי צָרִיךְ, דְּשָׁם אֵין עוֹשִׂין סֻכָּה גְּמוּרָה תַּחַת הַגַּג וְאֵין הַסֻּכָּה נִרְאֵית עַד אַחַר שֶׁהֵסִירוּ הַגַּג, וְלָכֵן צָרִיךְ לְהֶסִירוֹ מִקֹּדֶם [מַאֲמַר מָרְדְּכַי הַנַּ״ל]. וּמִכָּאן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ז׳ חֵלֶק מִשָּׁם מוֹדֶה לְהָא דְּכָתַב רַמ״א בְּהַגָּ״ה: **ג (יא)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו): **(יא) וּלְפִי זֶה פָּשׁוּט דְּאֲפִלּוּ אִם הַסֻּכָּה צִלָּתָהּ מְרֻבָּה מֵחַמָּתָהּ הוּא רַק עַל יְדֵי צְרוּף אֵלּוּ הָעֵצִים הַדַּקִּים, מֵהֲנֵי גַּם כֵּן לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם** (שם), **וְעַיֵּן בְּחֶמֶד מֹשֶׁה** (סק״ח) **וּבְמַאֲמַר מָרְדְּכַי** (סק״ו) **שָׁבָזֶה מְפֻקְפָּקִים קְצָת.** וְדַע דִּמְדִבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם מֻשְׁמָע דְּסָתָם הַמְחַבֵּר כְּדַעַת בַּעַל הָעִטּוּר (ח״ב דף פג:), וְעַל כֵּן דַּעְתּוֹ דְּכָזֶה לְכֻלֵּי עָלְמָא אֵין צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה בְּסִכּוּךְ כָּל כָּךְ אֲפִלּוּ אִם יִנְטֹל נֶגֶד הָעֵצִים, כִּי אַף הָעֵצִים עַצְמָן הֵן כְּשֵׁרִים. וּמִן הַגְּרַ״א לֹא מְשֻׁמָּע כֵּן, אֶלָּא דְּסָתָם כְּדַעַת הַטּוּר, וּלְפִי זֶה לְדַעַת אֲבִי הָעֶזְרִי (ראבי״ה סי׳ תריג) צָרִיךְ שֶׁאֲפִלּוּ יִנְטֹל נֶגֶד הַפְּסוּל יִשָּׁאֵר בּוֹ כְּשִׁעוּר: **(כ) וְעוֹד יֵשׁ נַפְקָא מִינָהּ, דְּכָזֶה צָרִיךְ שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּעֵצִים שֶׁרָעָפִים מֻנָּחִים עֲלֵיהֶם אַרְבָּעָה טְפָחִים, דְּסִכּוּךְ פָּסוּל פּוֹסֵל בְּאַרְבָּעָה טְפָחִים** כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תרל״ב (ס״א), וְזֶהוּ שֶׁתָּרְמוּ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) לְעֵיַן שָׁם. אֲבָל דְּבָאֳמֶת עֵצִים דַּקִּים בְּוַדַּאי אֵין בְּעֻבְיָן רֹחַב אַרְבָּעָה טְפָחִים: **(כא)** דְּלֹא בְּרִירָא לְהוּ לְפֹסֶק כְּדַעַת בַּעַל הָעִטּוּר (שם) דְּעַל יְדֵי הֶסֵּרַת הָרְעָפִים נַעֲשׂוּ הַלְּאטֶ״ש סְכָךְ כָּשֵׁר: **(כב)** וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַשּׁוּר. **וְגַם אֵין צָרִיךְ לְצַמְצֵם שֶׁלֹּא לִישֵׁב תַּחַת הַלְּאטֶ״ש, כִּי מִסְתָּמָא אֵין בְּרָחְבָּן אַרְבָּעָה טְפָחִים,** וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבְנוּ מִקֹּדֶם (סק״כ). **וְאַף לְאוֹתָן הַפּוֹסְקִים דְּמַחְמִירִין שֶׁלֹּא לִישֵׁב תַּחַת סְכָךְ פָּסוּל אֲפִלּוּ אֵין בֵּהֶן רֹחַב אַרְבָּעָה טְפָחִים** וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה לְקַמָּן סִימָן תרל״ב (סק״ג), **נִרְאֶה לִי דְּהָכָא אֵין לְהַחְמִיר כָּל כָּךְ,** דְּהָלֹא בְּלֹאוֹ

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הֶרֶב: א] וכן פסק השו״ע הרב (סי״ב) כדעה זו, ולא כהאחרונים שמחמירין בזה. **ב]** וכן פסק השו״ע הרב (סי״ח) עיי״ש.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת סֻכָּה סִימָן תרכו תרכז

(מהרי"ל (הל' סוכות)), וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב שָׁרֵי לְסָגְרָן וּלְפָתְחָן (אגודה דיומא ומהר"י ווייל) אִם יֵשׁ לָהֶם (כ) צְרִיכִים (דברי עצמו) שֶׁסּוֹגֵר וּפוֹתֵחַ בָּהֶן, וְאֵין בָּזֶה לֹא מִשּׁוּם סְתִירָה וּבִנְיָן אֹהֶל בְּיוֹם טוֹב, וְלֹא מִשּׁוּם תַּעֲשֶׂה וְלֹא מִן הָעֲשׂוּי. רַק שֶׁיְּזַהֵר (כא) שֶׁלֹּא יֵשֵׁב תַּחְתֵּיהֶן כְּשֶׁהֵן סְגוּרִין, שֶׁאָז הַסֻּכָּה פְּסוּלָה:

תרכז דיני הַיָּשֵׁן בַּסֻּכָּה. ובו ד' סְעִיפִים:

א (א) (צָרִיךְ לֵישֵׁב בָּאֲוִיר הַסֻּכָּה). (ב) [א]הַיָּשֵׁן תַּחַת הַמִּטָּה בַּסֻּכָּה, אִם הִיא (ג) גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים, לֹא יָצָא: **ב** [ב]הַיָּשֵׁן (ד) תַּחַת הַכִּלָּה בַּסֻּכָּה, (ה) [א]אִם אֵינָהּ גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים (ו) אוֹ שֶׁאֵין לָהּ

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

אָדָם עוֹשֶׂה סֻכָּתוֹ מִבַּחוּץ וּמְצָרָן שְׁנֵי כְּתָלִים הַבְּנוּיִים תַּחַת הַגַּג שֶׁיִּנְדָּלִין, וְאֵין הַכְּתָלִים מַגִּיעִים לַגַּג אֶפִלּוּ פְּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה, וְהַגַּג הַבּוֹלֵט הוּא אַרְבָּעָה טְפָחִים, אַךְ לְהָרַ"ן (ב. ד"ה בנוי) כֵּיוָן דְּאֵין מַגִּיעוֹת לְמַטָּה לֹא אָמְרִינַן דְּקָא עָקוּמָה וְאֵין כָּאן מְחִיצוֹת, וְצָרִיךְ לְזַהֵר בָּזֶה כִּי הוּא דָּבָר מְצוּי. וְעוֹד כָּתַב שָׁם, שֶׁיֵּשׁ שְׁבוּנִים סָכָה עַל הַגַּג וּפוֹתְחִין הַגַּג כְּמִין דְּלָתוֹת, וְיֵשׁ שֶׁפּוֹתְחִים כְּמִין אֲרֻבָּה, וּבְאֶמְצַע יֵשׁ לָהּ צְיָרִים, וּכְשֶׁפּוֹתְחִין אוֹתָהּ לְמַעְלָה מִן הַסֻּכָּה בְּאֶמְצַע הַסֻּכָּה, נִמְצָא תָּלוּי לְמַעְלָה מִסֻּכָּה כְּשֵׁר הֵפֶךְ שֶׁהוּא נָסָר הֶרְחֵב יוֹתֵר (מד') [מֵאֻרְבָּעָה]. אֲלָא שֶׁתְּלוּיִם בְּצִדּוֹ נֶגֶד הַסֻּכָּה כְּשֵׁר כו'. כֵּיוָן שֶׁאוֹתָן הַשִּׁינְדָּלִין הַמְחֻבָּרִים עַל הַקָּנִים וּתְלוּיִם בְּאֶמְצַע הַסֻּכָּה לְמַעְלָה מֵהַסֻּכָּה כָּשֵׁר וְיֵשׁ תּוֹרַת סֻכָּה פְּסוּלָה עֲלֵיהֶם, וְהֵרִי כְּמוֹ שֶׁשּׁוֹכְכִין בְּרֹחַב כו', עַל כֵּן שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מִסֻּכָּה זוֹ, וּבִכְרָטוֹת עַל פִּי הָרֹב דֹּפֶן הָרֹחַב הַנָּתוּן עַל צִדּוֹ לְמַעְלָה מִן הַסֻּכָּה עוֹשֶׂה צִלָּתָהּ מְרֻבָּה, עַיֵּן שָׁם. וְעַתָּה אֵין עוֹשִׂין דְּלָתוֹת הָאֲלוּ בְּצִירִים בָּאֶמְצַע, רַק הַצִּירִים לְצַד הַדְּפָנוֹת, וּפוֹתְחִין הַדֶּלֶת לְגַמְרֵי שֶׁתַּעֲמֹד בְּשָׁוֶה עִם הַדֹּפֶן בְּקוֹמָה זְקוּפָה, וְלֹא תִּהְיֶה הַקֵּרֶן נְטוּי עַל גַּבֵּי הַסֻּכָּה, וְכָשֵׁר הַדָּבָר. וּמֵה שֶׁכָּתַב הַבַּאר הֵיטֵב בְּשֵׁם גִּנַּת וְרָדִים, עַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב, אַף עַל גַּב דְּלָעִנְיַן טֻמְאָה חֲשִׁיב כְּסָתוּם, כֵּיוָן שֶׁהַנְּקָבִים דַּקִּים לְכָל הַיּוֹתֵר חֲצִי סֶלַע, מִכָּל מָקוֹם לְגַבֵּי סֻכָּה נִדּוֹן כִּדְרֵי צִלָּתָהּ מְרֻבָּה מֵחַמָּתָהּ, וּכְמוֹ בְּסֻכָּה תַּחַת הָאִילָן, וּשְׁכָבָה זוֹ אֵין לָהּ צֵל. וּלְעִנְיַן אִם מָתַר לְהַנִּיחַ הַסֻּכָּה כָּשֵׁר עַל הַשְּׁכָבָה מִמָּשׁ, אִם חִבְּרוּ הַשְּׁכָבָה לִדְוָוא"ר וּקְבָעָהּ שָׁם, שׁוּב אֵין מְקַבֶּלֶת טֻמְאָה כִּדֵּין מַחְבָּר לְקַרְקַע כו', וְאִם פָּרְשׁוּ הַשְּׁכָבָה עַל גַּבֵּי הַסֻּכָּה, בְּטֵלָה לְגַבֵּי הַסֻּכָּה וּכְמֵאן דְּלֵיתָא דְּמֵי כו' עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשו"ת בֵּית יְהוּדָה סִימָן י"ז בְּסֻכָּה הָעֲשׂוּיָה תַּחַת סְרִיגֵי בַּרְזֶל עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשו"ת אַרְבָּעָה טוּרֵי אֶבֶן סִימָן י"ד שֶׁהֵשִׁיב לְהָאוֹן פְּרִי חָדָשׁ זַ"ל שֶׁדָּעָתוֹ בַּחֲדָרִים מְקֹרִים עִם מְזוּזָה, וּבְסֻכּוֹת פּוֹתְחִים הַקְּרוּי וּמִסְתַּכְּכִים בַּעֲנָפִים, וְהַמְּזוּזָה קְבוּעָה בַּדָּלֶת, וְאַחַר הַסֻּכּוֹת חוֹזְרִים וּמְקָרִין בְּקַרְנֵי קַאי, וְכָתַב הַפְּרִי חָדָשׁ בִּתְשׁוּבָה דַּיֵּשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם תַּעֲשֶׂה וְלֹא מִן הָעֲשׂוּי וְצָרִיךְ לִקַּח הַמְּזוּזָה וּלְקָבְעָהּ אוֹתָהּ מְחֻדָּשׁ וּלְבָרְכָהּ עָלֶיהָ כו'. וְהַגְּאוֹן מוֹהֲרַ"א ז"ל בְּעַל הַמְחַבֵּר הִשִּׁיב לוֹ שֶׁאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם תַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשֶׂה תְּחִלָּה בְּהֶכְשֵׁר, וְרֹאֶיהָ מִסִּימָן ט"ו (ס"ב) וּמִדִּבְרֵי הַלְּבוּשׁ וְהָאַחֲרוֹנִים בְּסִימָן זֶה (לבוש ס"ג). אַךְ בָּאֱמֶת אֵין צָרִיךְ לָזֶה, דְּמוּכָח דְּסוֹבֵר שֶׁבְּיָמֵי הַחַג פְּטוּרָה, וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי פְּשׁוּט שֶׁמְּעוֹלָם לֹא יְצָאָה מִידֵי חִיּוּב מְזוּזָה אַף בְּחֹג, מַאֲחַר שֶׁהוּא דִּירַת קֶבַע כָּל הַשָּׁנָה, עַיֵּן שָׁם. וְצ"ל לְפִי עֲנִיּוּת דַּעְתִּי בְּמֵה שֶׁכָּתַב דְּכָל הַפּוֹסְקִים הַשְּׁוּוּ בְּנֵקֵרָעָה חוֹרֵץ לִשְׁלֹשָׁה אַף שֶׁלֹּא נִשְׁאַר מֵחֻבָּר כְּלָל, שֶׁבֶּאֱמֶת לֹא כֵן דַּעַת הַט"ז (ס' טו ס"ק ד"ה), וְהָאלְיָה רַבָּה (שם ס"ק ח) הֵבִיא שֶׁכֵּן כָּתְבוּ הַנַּחֲלַת צְבִי (ס"ק ד"ה) וּמַהֲרִי"א שְׁשׁוּן (שו"ת תורת אמת ס' רלב) לְפָסֵל, עַיֵּן שָׁם, אַךְ דְּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לְסָמֹךְ עַל מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דְּגַם גּוּפָהּ לֹא נִפְטָרָה. וְהָרוֹצֶה לָצֵאת יְדֵי הַפְּרִי חָדָשׁ, אַחַר הֶחָג יִטֹּל הַמְּזוּזָה וְיַחְזֹר וְיַקְבְּעֶנָּה בְּלֹא בְּרָכָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אִם יְזַמֵּן לוֹ אַחֵרֶת, שֶׁיְּבָרֵךְ עָלֶיהָ וּיְכַוֵּן לִפְטֹר אֶת זוֹ, כֵּן נִרְאֶה לְעִנְיוּת דַּעְתִּי:

בְּאֵר הֵיטֵב

עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז). וְאִם הִנִּיחַ הַסֻּכָּה עַל הַהַתְּקָרָה וְאַחַר כָּךְ הֵסִיר הַהַתְּקָרָה, פָּסוּל. וְאוֹתָן סְכוֹת הָעֲשׂוּיוֹת תַּחַת הַגַּג וְלִפְעָמִים הַצְּדָדִים מְשָׁפָּעִים, יְזַהֵר שֶׁלֹּא יֵשֵׁב תַּחַת הַשִּׁפּוּעַ, מַשָּׂה מֹשֶׁה (סי' תתק). וְעַיֵּן בְּתְשׁוּבַת פָּנִים מְאִירוֹת (ח"א) סִימָן ס"א מַה שֶּׁכָּתַב שָׁם לְעִנְיַן סֻכָּה עַל הַגַּג. סֻכָּה הָעֲשׂוּיָה תַּחַת הַדְּווא"ר, דְּהַיְינוּ שְׁפּוֹתְחִין לָהֶם מָקוֹם בְּאֶמְצַע הַגַּג, וְהוּא הַנִּקְרָא בִּלְשׁוֹן עַרְבִי דווא"ר וּבִלְשׁוֹן לַ"ז בְּאנ"ה, וּפְעָמִים עוֹשִׂין עַל שָׁטַח הַדְּווא"ר הַפְּתוּחַ שְׁבָכָה וּמַעֲשֵׂה רֶשֶׁת, וּפְעָמִים עוֹשִׂין שְׁבָכָה זוֹ מְחוּשֵׁי נְחֹשֶׁת אוֹ מְחוּשֵׁי פִּשְׁתָּן, כְּשֵׁרָה, וַאֲפִלּוּ אִם יְנִיחַ הַסֵּכֶךְ הַכָּשֵׁר עַל גַּבֵּי הַשְּׁבָכָה מַמָּשׁ, כְּשֵׁרָה. גִּנַּת וְרָדִים חֵלֶק אֹרַח חַיִּים כְּלָל ד' סִימָן ח' עַיֵּן שָׁם:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נ) אַחֲרוֹנִים: **(נא)** פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, מִשּׁוּם דְּהֵרֵי שְׁבוּת דְּשְׁבוּת בְּמָקוֹם מִצְוָה: **(נב)** מַשָּׂה אֶפְרַיִם (שם): **א (נ) רַשַׁ"י** (כ: ד"ה הישן) **וְרַ"ן** (י. ד"ה גמ') **בְּשֵׁם הָרַמַ"ה** (שם ד"ה תרגמה). **וְעַיֵּן בְּבֵ"ח** (סי"א) **שֶׁכָּתַב דִּלְהָרִי"ף** (י.) **וְהָרא"ש** (פ"ב סי' א) **דְּהַטַּעַם הוּא מִשּׁוּם דְּדוֹמָה לְסֻכָּה תַּחַת סֻכָּה, הוּא מִן הַתּוֹרָה, וּלְטַעַם הָרַמַ"ה הוּא מִדְּרַבָּנָן. וְהַפְּרִי מְגַדִּים** (משו"ת סק"ב) **מְפַקְפֵּק, דְּאֶפְשָׁר דְּגַם לְרִי"ף וּרא"ש הוּא רַק מִדְּרַבָּנָן: (ג)** רַשַׁ"י (שם): **(ג) הָא לְאו הָכִי, אַף עַל גַּב דְּהַמִּטָּה בִּכְלָלָהּ גְּבוֹהָ עֲשָׂרָה טְפָחִים, כְּשֵׁר לְצֵאת שָׁם יְדֵי חוֹבָה** [פְּרִי מְגַדִּים (שם) וּבִכְפָרִי יַעֲקֹב (סק"א). וְנִרְאֶה שֶׁטַּעֲמָם מֵהָא דְּקַיְימָא לַן בְּסִימָן שמ"ה (סט"ו), בַּיִת שֶׁאֵין תּוֹכוֹ עֲשָׂרָה וְקָרְווּ מַשְׁלִימוֹ לַעֲשָׂרָה תּוֹכוֹ הוּא רַק כַּרְמְלִית, עַיֵּן

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סי' תרמ ס"ב) הוסיף: אף על פי שהישן בסוכה בכילה שיש לה גג רחב טפח וגבוה עשרה טפחים לא יצא ידי חובתו, מכל מקום אם יש יתושין בסוכה שמצערן אותו מוטב שישן בכילה זה משישן חוץ לסוכה, לפי שיש מי שמתיר לכתחלה לישן בכילה זו אפילו במקום שאין שם יתושין אף על פי שאין הלכה כדבריו בדבר זה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah